Al. Dragomir nu este o „invenție” a lui Liiceanu, fiindcă oamenii mici nu-i pot inventa pe oamenii mari

Un maestru al linguşelilor scria (la vreo cinci ani după ce-mi apăruse volumul *Propedeutică de eternitate. Alexandru Dragomir în singurătatea gândului*, Ed. Star Tipp, 2004, în care semnalasem o serie de ciudăţenii legate de publicarea în 2004 a gândirii lui Alexandru Dragomir, şi la vreo trei ani după ce scrisesem în „Argeş” articolul intitulat *Ultima revelaţie a lui Alexandru Dragomir*) că „mecena filozofiei actuale de la Dunăre la Carpaţi”, editând *Crasele banalităţi metafizice* l-ar fi „inventat” pe acest „debutant postum”. Directorul Editurii Humanitas, împreună cu S. Vieru şi A. Pleşu -după opinia scriitorului Ovidiu Pecican, s-ar fi aflat în preajma lui Al. Dragomir cum s-au aflat odinioară discipolii în preajma lui Iisus (v. Ovidiu Pecican, *Inventând filozofi).*

Deşi postulează teza că românii şi-ar „inventa filozofii”, cu exemplul „octogenarului Al. Dragomir” şi al lui Nae Ionescu, O. Pecican s-a abţinut să indice „inventatorul” întâiului creator de şcoală românească de filozofie. Probabil fiindcă citise însemnarea lui Vasile Băncilă după care „lipsa de operă” în cazul lui Nae Ionescu este o vorbă în vânt. Sau pur şi simplu pentru că în cazul lui Nae Ionescu nici unul dintre faimoşii săi editori (C. Noica, M. Vulcănescu, C. Floru etc.) nu s-a gândit să se închipuiască autor de filozofie pe seama gândirii profesorului (care odinioară făcea faima Universităţii bucureştene) tipărită de ei.

Din cauza intervenţiilor editorilor gândirii lui Alexandru Dragomir care nu s-au limitat doar la stilistica frazelor ci au modificat şi înlănţuirea argumentelor din prelegerile acestuia, permiţându-şi a adăuga din buzunar şi a insera modestele lor gânduri fără a schimba corpul de literă (paginile 36-38 ale eseului despre *Scrisoarea pierdută*), despre volumul *Crasele banalităţi metafizice* (2004) s-a spus că este o „ediţie nord-coreeană”.

Se pare însă că cei „ocupaţi cu extirparea bunului simţ” (v. Al. Husar, *Anti-Gog*, Ed. Agora, Iasi, 1997) vor să impună ideea că Liiceanu l-ar fi „inventat” pe fostul discipol al lui Nae Ionescu (v. Jeni Acterian, *Jurnal*) trecut în clandestinitate după ce scrisese în 1945 pentru publicare un text despre oglindire şi după ce fusese publicat la Paris de către Virgil Ierunca, spre a fi din nou tipărit după 1990 de către Nicolae Florescu (v. Isabela Vasiliu-Scraba, *Propedeutică de eternitate. Alexandru Dragomir în singurătatea gândului*, Ed. Star Tipp, Slobozia, 2004).

Pentru Alexandru Dragomir, fenomenologia era un fel de a vedea „pe îndelete” ce este în jurul său şi ce se poate gândi în marginea lui Thomas din Aquino, Platon, Kant, Hegel, Descartes, Aristotel etc. Era modul său particular de a intra într-un contact „înţelegător” cu lumea filozofiei, cu lumea din jurul său şi cu propria-i persoană. Noica îi reproşase lui Dragomir lipsa de finalitate culturală a unei asemenea echilibrări care, fiind perfect autentică, mergea cumva pe linia observaţiei lui Blaga din anii treizeci după care fenomenologia ar fi lipsită de virtuţi creatoare.

Toată viaţa sa de filozof, Alexandru Dragomir şi-a petrecut-o în intimitatea câtorva persoane pasionate de filozofie: la început în cercul din care făceau parte Mircea Vulcănescu, Constantin Noica, Mihai Rădulescu, Petru Comarnescu şi Jeni Acterian. Apoi, după şaptezeci, se pare că a mai discutat filozofie şi cu doi foşti colegi de facultate: Octavian Nistor şi Mihai Şora. Dar numai lui Noica îi dădea caietele sale în care-şi consemnase gândurile, sau chiar texte mai întinse, cum a fost cel despre Socrate, din 1981, nepublicat ca atare de editorul care i-a vampirizat de fapt gândirea, spre a trece în ochii naivilor drept „co-autor” fără ştirea autorului.

Din corespondenţa purtată între Alexandru Dragomir şi Constantin Noica se mai poate deduce că Noica i-a „regizat” filozofului Alexandru Dragomir ieşirea la lumină, fiindcă pe 5 februarie 1983 îi scria de la Sibiu că „nu e momentul să apari”(Al. Dragomir, *Meditaţii despre epoca modernă*, Ed. Humanitas, 2010, p.267).

În dezacord cu părerea mea postată pe internet despre mutilarea gândirii lui Alexandru Dragomir odată cu publicarea acesteia în 2004 la Editura Humanitas (v. Isabela Vasiliu-Scraba, *Propedeutică de eternitate. Alexandru Dragomir în intimitatea gândului*, Ed. Star Tipp, 2004), într-un comentariu la unul din articolele pe care mi le-a publicat o revistă on-line, un „Alexandru” nu s-a sfiit să afirme că volumul *Crase banalităţi metafizice* cuprinzând prelegeri ţinute de Alexandru Dragomir **„ar putea trece sub numele lui Liiceanu”** (v. „Alexandru” comentând articolul Isabelei Vasiliu-Scraba, *„Angelologul” Pleşu pe fundal de Mircea Vulcănescu într-un film de la TVR Cultural,* în revista on-line „Noi, nu!”).

Argumentul adus pe 29 noiembrie 2009 de acest „Alexandru” (probabil pseudonim al lui Sorin Vieru) după care editorul G. Liiceanu ar fi fost îndreptăţit să-şi însuşească cele gândite pe Alexandru Dragomir este cât se poate de surprinzător. În mod ciudat, un raţionament de factură similară a folosit şi O. Pecican pe la începutul anului 2009 în articolul său despre cum l-a «inventat» Liiceanu pe Dragomir.

După aşa-zisul „Alexandru”, dacă Gabriel Liiceanu a povestit cum a crezut el că a auzit de la filozoful Al. Dragomir, atunci el (în calitate de „mecena” sau de editor) îsi poate revendica ideile auzite, putându-se liniştit considera co-autor al cărtii realizată din ce a crezut el că aude (volum tradus si in franceză in 2008), fiindcă nimeni din jurul său nu va face decât să-l aplaude.

Dacă n-ar fi scris la începutul lui 2009 ce a scris zisul „Alexandru” pe la sfârşitul aceluiaşi an, s-ar crede că Ovidiu Pecican reiterează ideea din acest comentariu sub altă formă. Pentru că el scrie pe 2 febr. 2009 că volumul *Crase banalităţi metafizice* are nişte autori cerţi (probabil G. Liiceanu şi Sorin Vieru) şi un „autor incert”: Alexandru Dragomir (v. O. Pecican, *Inventând filozofi*).

În plină expansiune europeană a aşa-zisei mode hegeliene, Giovanni Papini ia peste picior în 1942 tirania intelectuală (din statele de “stânga” sau de “dreapta”), imaginându-l în *Gog* pe Caccavone, bine plasat în lumea academică a unui stat totalitar. Acesta ar preda la universitate un curs de istorie a greşelilor omeneşti, adică un curs de istoria filozofiei (v. Nae Ionescu, *Moda în filozofie*, prelegere din *Cursul de istoria metafizicii.* 1930-1931). Scriitorul italian (readus în actualitate de Alexandru Husar prin excelentul său volum *Anti-Gog*, 1997) scrie despre Caccavone că n-ar dispreţui nici banii şi nici arta culinară, fiind atât nutriţionist cât şi casier al serviciului de golire a latrinelor. Fiind imaginat de Papini ca “preşedinte al Consiliului de represiune a mişcărilor telurice”, Caccavone ar fi protector al sectelor eretice şi atent cenzor al culturii scrise, reprimând talentele autentice. “Om cu greutate”, Cacavone mai este şi director de conştiinţe dedicat **extirpării bunului simţ** (subl. ns., I.V.-S.). În plus, fiind magnat al presei, încurajează inflaţia de nonvalori şi descreierisirea prin propagarea cunoştinţelor inutile. Pe scurt, Caccavone ar fi un filosof devenit o adevărată instituţie prin îngâmfare şi cumul de funcţii de conducere şi de sinecuri.

După un articol bine scris de Cătălin Sturza despre monologurile lui G. Liiceanu la Atheneu în compania câte unui invitat (v. revista.cultura.ro), un cititor se lamenta pe 29 febr.2012 ce trist este “când un om mare începe să devină tautologic”. Un altul i-a replicat că “e tautologic fiindcă nu e mare, n-are nimic de spus serios...e un pitic”. Postând o legătură spre a se vedea ce-am scris despre G. Liiceanu în studiul meu intitulat *Noica în cifru “humanist”* (v. rev Acolada, nr. 4/2011, p.16), i-am dat dreptate celui care-l considerase pe G. Liiceanu “un pitic”. Mai ales din convingerea că “oamenii mici” nu-i pot inventa pe “oamenii mari”. Pot, cel mult, să-şi manifeste “creativitatea” cum şi-au manifestat-o decenii de-a rândul cenzorii ideologici care au orchestrat terorismul intelectual din comunism stricând gândul altuia şi adăugând din burtă. Fiindcă “din cap” oricine pune doar în cărţile proprii.

Isabela VASILIU-SCRABA

Poezie

ULTIMA TERRA

Nu ştiu să mor: cine-ar putea să mă-nveţe?
M-am dus s-o întreb, nu ştia nici marea,
Am fost pe la ei, munţii tăceau,
Întrebând cenuşa treceam pe-ntuneric,
Şi cenuşa foşnea sub cerul tăcerii.

Ştiutori de moarte nefiind pe la noi,
Nu mai aveam pe cine să-ntreb,
Moartea e o limbă de noi nevorbită,
Cu litera ei pe aici nu se scrie.

Dar cu teascuri anume, ucenici şi cerneli,
Au venit din apus ori din soare-răsare
Nişte dascăli de moarte care-o ştiu ca pe apă,
Cu tipare-nflorindu-i litera-n aur.

Nu mă plec în faţa scrisului morţii!
Chiar lovit de moarte, cine poate muri
Câtă vreme noaptea-şi aminteşte stele?

SUNT VEŞNICUL COPIL

Sunt veşnicul copil,
din trup lipseşte mierea,
şi încă n-am spus toată splendoarea lipsei,
parfumul ascuns în vidul din sticlele reci.
Nimeni din cei bine meşteriţi nu cunoaşte
speranţa păpuşii strâmbe,
tocmai pentru că s-a greşit,
fiindcă nu e cum trebuie, speră
că se va naşte iarăşi, nu se poate
să fie o singură cale, şi aceea păcătoasă.
Însăşi strâmbătatea e o dovadă
că se va face iar
o nouă încercare, mai glorioasă.
Eu, păpuşa greşită, sunt urgenţa extremă,
ce sunt chemările S.O.S. de pe mare
faţă de strigătul meu?
Haide, rezistă valurilor!
Nesfârşită sosire a luminii, mereu întârziată.
Şi iată, lumina inversă, acum urcătoare
spre soarele de unde a curs,
se întoarce la sânul pe care-l cunoaşte
şi îl ştie etern.

ÎNMORMÂNTAREA MĂTUŞII

Era pe vremuri ca o catedrală,
Cu sine însăşi pururea egală,
Nedrept faţă de alţii de frumoasă!
Bătrână pleacă şi cu mâna goală.

În rochie, deşi e-acuşi Crăciunul,
Şi în pantofi subţiri pe-un ger ca tunul,
Fără palton, cu capul gol se duce
Spre-un loc de unde nu s-a-ntors nici unul.

E-atât de iarnă şi de rece vântul,
Gropari grăbiţi, de marmură pământul,
Au dat rasol...Şi n-a-ncăput-o groapa
Aşa cum vie n-o-ncăpuse gândul.

Pe cât a fost de-naltă şi zeiască,
Din ea pădure-ar trebui să crească,
Nedrept de mândră, veşnică pădure...
Şi vor iubi-o fără s-o cunoască.

COPIL CERTAT

Aici la fundul cerurilor mele,
Pe stradă plimbă vântul tinichele,
Un câine bate darabana-n praf
Habar n-având că e privit de stele.

Aşa cum bine tatăl meu zicea,
Ce poate fi în tărtăcuţa mea?
În nici un caz vreo sită de mătase,
Doar cozi de câine de prin mahala.

Din coada unui câine, ce poţi face?
Cât ai munci-o, n-o subţii şi pace...
Dar când iubeşti, nu sita de mătase
Ci cozile de câine-ncep să joace.

Elisabeta ISANOS